

แนวทางการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ –
แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2*
GUIDELINES FOR PROMOTING POSITIVE DISCIPLINE FOR STUDENTS
IN MAE PA-MAE KASA SCHOOL GROUP UNDER THE TAK PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

อัครภูมิ ปัญญาหา¹, สมชาย อังสุโชติเมธี² และ ธนกฤต สิทธีราช³

Akarapoom Punyatha¹, Somchai Angsutchotmetee² and Thanakrit Sittirach³

¹⁻³วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

¹⁻³Northern College, Thailand

Corresponding Author's Email: tao.akarapoom@gmail.com

วันที่รับบทความ : 8 มิถุนายน 2569; วันที่แก้ไขบทความ 29 มิถุนายน 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 1 กรกฎาคม 2569

Received 8 June 2026; Revised 29 June 2026; Accepted 1 July 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน 2) หาแนวทางการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 เป็นการวิจัยแบบผสม กลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำนวน 149 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์

Citation:

* อัครภูมิ ปัญญาหา, สมชาย อังสุโชติเมธี และ ธนกฤต สิทธีราช. (2569). แนวทางการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน
กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ – แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2.

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(5), 1796-1811.

Akarapoom Punyatha, Somchai Angsutchotmetee and Thanakrit Sittirach. (2026). Guidelines For Promoting
Positive Discipline For Students In Mae Pa–Mae Kasa School Group Under The Tak Primary
Educational Service Area Office 2. Modern Academic Development and Promotion Journal,
4(5), 1796-1811.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาวิเคราะห์หาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากสูงไปต่ำคือ ขั้นการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ สูงที่สุดรองลงมาคือ ขั้นการร่วมกันลงมือปฏิบัติ ขั้นการวางแผนเสริมสร้างวินัยนักเรียน และขั้นการเตรียมความพร้อม ตามลำดับ ปัญหา คือ โรงเรียนมีการร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในภาพรวมเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ไม่ได้ดำเนินการร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโดยเฉพาะ มีปัญหามากที่สุด 2) แนวทางพัฒนาสถานศึกษาควรคัดเลือกผู้เข้าร่วมประชุมจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของร่วมกันและสถานศึกษาควรพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้าง โดยส่งเสริมบรรยากาศที่ปลอดภัยทางความคิด เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา

คำสำคัญ: การเสริมสร้างวินัยเชิงบวก, วินัยนักเรียน, การบริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to 1) investigate the current conditions and problems of positive discipline enhancement among students, and 2) develop guidelines for enhancing positive discipline among students in the Mae Pa–Mae Kasa School Cluster under the Tak Primary Educational Service Area Office 2. The study employed a mixed-methods research design. The research participants consisted of 149 school administrators and teachers from schools in the Mae Pa–Mae Kasa School Cluster under the Tak Primary Educational Service Area Office 2, together with nine experts. The research instruments included a questionnaire and a structured interview. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, while qualitative data were analyzed through content analysis.

The research findings revealed that 1) the overall level of positive discipline enhancement among students was at a high level. When ranked from the highest to the lowest mean scores, the dimensions were supervision, monitoring, evaluation, and feedback; collaborative implementation; planning for student discipline enhancement; and preparation, respectively. The major problem identified was that although schools collaboratively analyzed the overall school environment for annual operational planning, they did not specifically analyze the problems and needs related to student discipline enhancement. 2) The proposed guidelines for improvement suggested that schools should involve representatives from all stakeholders, including administrators, teachers, students, parents, and community members, in planning and decision-making processes to promote participation and shared ownership. In addition, schools should foster an open organizational culture by creating a psychologically safe environment that encourages personnel to express their opinions honestly and constructively.

Keywords: Positive Discipline Enhancement, Student Discipline, School Administration

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปีให้ก้าวข้ามความท้าทายที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมทั้งระดับโครงสร้าง นโยบายและกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉบับพลันของโลก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) การเสริมสร้างวินัยให้กับคนในชาติจำเป็นต้องปลูกฝังตั้งแต่เยาว์วัยเพราะ

เป็นวัยที่กำลังเรียนรู้ การสร้างลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ให้เป็นคนมีระเบียบ วินัย เคารพ กฎหมาย จึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพของคนไทย สถาบันครอบครัว สถาบัน ศาสนา สถาบันการเมืองและการปกครอง โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ในการเสริมสร้างวินัย ปลูกฝังความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลามีจิตอาสา เสียสละเอื้อเฟื้อ เพื่อแผ่ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ซื่อสัตย์สุจริต เคารพกติกาของสังคมและเคารพสิทธิผู้อื่น ให้เยาวชน ไทยเติบโตเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

ผลการศึกษาศถานการณ์คุณธรรมประเทศไทยในปี 2562 ของศูนย์คุณธรรม (องค์กร มหาชน) (2562) พบว่า ผู้คนมีคุณธรรมในระดับปานกลางมากที่สุดถึงร้อยละ 52 และมีใน ระดับน้อยสูงถึงร้อยละ 32.50 และคาดว่าในอนาคตคุณธรรมของผู้คนจะลดลงสูงถึงร้อยละ 59.10 โดยเยาวชนคนรุ่นใหม่ควรได้รับการปลูกฝังคุณธรรมสูงสุด 5 อันดับ คือ ความมีวินัย สูง ที่สุด รองลงมาคือ ความมีน้ำใจต่อกัน ความซื่อสัตย์สุจริต การคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม และการมีจิตสำนึกที่ดี ตามลำดับ ดังนั้น การสร้างวินัยให้เกิดขึ้นกับนักเรียนที่เป็นเยาวชน ของชาติ จึงมีส่วนช่วยสร้างวัฒนธรรมอันดีงามส่งผลให้สังคมน่าอยู่ มีความเป็นระเบียบ เรียบร้อย มีความสงบสุขร่มเย็น มีการกล่าวถึงปัญหาวินัยของนักเรียนว่า “สภาพสังคมทวี ความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เช่น อุบัติเหตุที่เกิดจากการไม่เคารพกฎจราจร การเรียนล้มเหลว เนื่องจากไม่ตรงต่อเวลาหรือหนีเรียน ความสกปรกที่เกิดจากการทิ้งขยะไม่เป็นที่ เป็นผลมา จากความอ่อนแอด้านวินัยที่ส่งผลสู่ระบบสังคม ทำให้การพัฒนาเกิดความล่าช้า ไร้ทิศทาง สะเปะสะปะ หากนักเรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นทรัพยากรบุคคลของชาติทั้งใน ปัจจุบันและอนาคตขาดความมีวินัยแล้ว ระบบสังคมย่อมจะเกิดแต่ความวุ่นวายและขาดการ ขับเคลื่อนความเป็นมนุษย์” คำกล่าวนี้เห็นได้จากภาพสะท้อนที่พบเห็นจากสื่อต่าง ๆ ใน ปัจจุบัน เช่น การหนีเรียน การใช้สารเสพติด การก่อเหตุทะเลาะวิวาททั้งชายและหญิง การ ติดเกม ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน การทำผิดกฎหมายอาญา การใช้คำหยาบคาย การใช้สื่อโซเชียลในทางที่ผิด ๆ ไม่เคารพไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ การแต่งกายไม่ถูกระเบียบ ขาด ระเบียบวินัย การเลียนแบบในทางที่ผิด เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561)

สภาพปัญหาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ปัญหาวินัยของนักเรียนเกิดจากเหตุปัจจัยหลาย ด้าน ทั้งครอบครัว เพื่อน และสื่อมวลชน เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ปัจจุบันเข้ามามีอิทธิพลใน ชีวิตประจำวันมากขึ้น จัดเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของเยาวชนไทย ซึ่งทั้ง สถานศึกษาและนักการศึกษาที่สนใจต่างหาวิธีการแก้ไขปัญหาเพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาให้

ผู้เรียนมีวินัยยิ่งขึ้น อาทิเช่น ญัฐวร ยัมสรวล (2563) พบว่า ด้านความรับผิดชอบ ควรส่งเสริมให้นักเรียนทำงานต่าง ๆ ด้วยความตั้งใจ เพิ่มกำลังความสามารถ และมีการชี้แจงให้เห็นข้อดีข้อเสียการไม่มีความรับผิดชอบ ด้านความตรงต่อเวลา ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีการบริหารเวลา สร้างข้อตกลงและกำหนดเวลาให้ชัดเจน ชิ้นงานควรมีการบูรณาการกับวิชาอื่น ๆ เพื่อลดภาระการทำงานส่ง ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ควรเปิดโอกาสให้มีการระดมความคิดในการแก้ปัญหาของนักเรียนทุกคนผ่านสภานักเรียน เพื่อสร้างการยอมรับในกฎ ด้านความประพฤติ ควรดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ มอบหมายครูที่ปรึกษาให้มีการสื่อสารพูดคุยกับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 เป็นหน่วยงานการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจหลักในการส่งเสริม สนับสนุนและบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงและมีคุณภาพในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัดตาก ด้านทิศตะวันตก ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ในการดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา ได้ดำเนินการจัดให้มีรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงและหลากหลาย สำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดให้มีศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน (ฉก.ชน.สพป.ตาก เขต 2) ให้การคุ้มครองสิทธิในด้านของการไม่ได้รับความเป็นธรรมทางการศึกษา การถูกระทำความรุนแรงหรือการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ผลการดำเนินงานกรณีสำคัญในเหตุการณ์ต่าง ๆ คือ การมีพฤติกรรมลักขโมย 2 กรณี การมีพฤติกรรมก้าวร้าว 1 กรณี การใช้สารยาเสพติด 2 กรณี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 , 2567) แสดงให้เห็นว่าแม้หน่วยงานและสถานศึกษาจะให้ความสำคัญโดยกำหนดนโยบายให้ทุกหน่วยงานร่วมกันดำเนินการป้องกันและพัฒนาแต่ปัญหายังมีอยู่ พฤติกรรมเหล่านี้สะท้อนถึงภาวะการขาดวินัยในตนเอง ขาดความรับผิดชอบต่อสังคมและขาดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากบริบทครอบครัว ชุมชน หรือการขาดระบบการดูแลช่วยเหลือที่ต่อเนื่องและเหมาะสม หากไม่ได้รับการส่งเสริมวินัยและการปลูกฝังพฤติกรรมเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง อาจนำไปสู่ปัญหาทางพฤติกรรมที่รุนแรงมากขึ้นในอนาคต ถึงแม้ว่าโรงเรียนได้ดำเนินงานด้านการเสริมสร้างวินัยนักเรียนตามแนวทางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและนโยบายทางการศึกษามาโดยตลอดแล้วนั้น แต่ก็ยังพบปัญหาในเรื่องของการขาดความรับผิดชอบ แสดงให้เห็นได้ว่าการพัฒนาวินัยนักเรียนที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันยังคงมีปัญหาดังกล่าวส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 อยู่ในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีโรงเรียน 9 โรงเรียน พื้นที่อยู่ติดเขตชายแดนไทย-เมียนมาร์ มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม สัญชาติและเชื้อชาติ การจัดการศึกษาจึงมีความยุ่งยาก เฉพาะความเป็นพหุวัฒนธรรมและการแพร่ขยายความเจริญทางวัตถุในฐานะเมืองเศรษฐกิจพิเศษของอำเภอแม่สอดที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบโดยตรงต่อพฤติกรรมของนักเรียนเป็นอย่างมาก การศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น รวมทั้งรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในฐานะของผู้รับผิดชอบงานพัฒนานักเรียนในโรงเรียน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการเสริมสร้างวินัยนักเรียนเชิงบวกตามกรอบงานวินัยนักเรียนและแนวคิดทฤษฎีของการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมที่เชื่อว่าอารมณ์ ความรู้สึกและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเกิดจากความเชื่อที่ไร้เหตุผล โดยสนับสนุนการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล เสริมสร้างทักษะในการตัดสินใจ และการสื่อสารเพื่อการทำงานร่วมกัน ด้วยการใช้พื้นที่วิจัยเป็นสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษาทั้ง 9 ในการศึกษาสภาพและปัญหาการเสริมสร้างวินัยนักเรียนเชิงบวกว่าในปัจจุบันมีการดำเนินการหรือไม่อย่างไร พบปัญหาและอุปสรรคในเรื่องใดบ้าง เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการนำไปหาแนวทางการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ให้ได้แนวคิด ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้บริหารและครูผู้สอนในการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

แนวทางการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยใช้กระบวนการในการเสริมสร้างวินัย ของคู่มือการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561) ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม หมายถึง กระบวนการจัดการเบื้องต้นเพื่อสร้างฐานความเข้าใจร่วมกันและจัดเตรียมองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จำเป็นก่อนการดำเนินการจริง เช่น การสร้างความตระหนัก การวิเคราะห์สภาพปัญหา การเตรียมบุคลากร ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้การเสริมสร้างวินัยนักเรียนเชิงบวกของเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพ

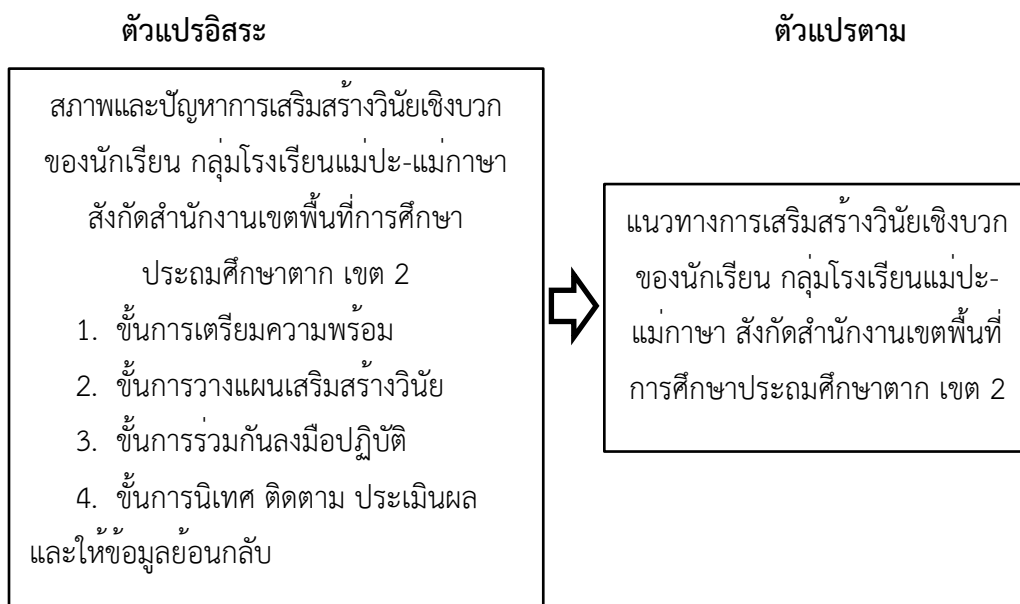
ขั้นที่ 2 การวางแผนเสริมสร้างวินัยนักเรียน หมายถึง กระบวนการเชิงระบบในการกำหนดเป้าหมายพฤติกรรมวินัยที่ต้องการ ผลិតคัดเลือกกิจกรรมและมาตรการเชิงปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากรและบทบาทผู้รับผิดชอบ พร้อมกำหนดมาตรการติดตามและประเมินผล เพื่อให้การพัฒนาวินัยเชิงบวกของนักเรียนเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ มีความต่อเนื่อง และสามารถวัดผลได้ กระบวนการนี้ครอบคลุมตั้งแต่การวิเคราะห์บริบท การกำหนดตัวชี้วัด พฤติกรรม การออกแบบกิจกรรม การวางแผนทรัพยากร การกำหนดกลไกแรงจูงใจ และการวางระบบติดตาม-ประเมินผล

ขั้นที่ 3 การร่วมกันลงมือปฏิบัติ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมตามแผนเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียนที่ได้วางไว้ โดยครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องร่วมกันลงมือทำจริง ทั้งในรูปแบบการบูรณาการกับการเรียนการสอน การทำโครงการ และการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้น่าอยู่ เอื้อต่อการปลูกฝังวินัย จุดมุ่งหมายสำคัญคือให้นักเรียนได้ เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ผ่านการทำงานเป็นทีม การแก้ปัญหา และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดทักษะ ความรับผิดชอบ ความสามัคคี และความเป็นกัลยาณมิตร พร้อมทั้งมีการสะท้อนผล เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ขั้นที่ 4 การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหาร คณะครู และคณะทำงาน ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียนตามแผนที่กำหนดไว้ โดยมีการเก็บข้อมูล ตรวจสอบ ประเมินผล และสะท้อนผลลัพธ์ เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้มุ่งเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ที่เน้นการช่วยเหลือ แนะนำ และส่งเสริม มากกว่าการควบคุมหรือตรวจสอบเพียงอย่างเดียว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยไว้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ปีการศึกษา 2568 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน และครูผู้สอน จำนวน 138 คน รวม 149 คน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด จึงไม่มีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างและไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน จาก 3 กลุ่ม ๆ ละ 3 คนเท่า ๆ กัน คือ กลุ่มนักวิชาการ เป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มผู้บริหารการศึกษา เป็นผู้บริหารใน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 และกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม เพื่อการเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) กับแหล่งข้อมูลที่เป็นประชากร แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบปรนัยกำหนดคำตอบให้เลือกเพียงคำตอบเดียว (Multiple Choice) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท และตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ (Multiple Response)

2. แบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Quality research methods) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นแบบเติมข้อความให้สมบูรณ์ และตอนที่ 2 เป็นข้อความคำถามการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) ลักษณะเป็นข้อความปลายเปิด (Open-end)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์นเพื่อดำเนินการดังนี้

- 1.1 ตรวจประเมินคุณภาพแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน
- 1.2 ทดลองใช้แบบสอบถามโดยหาความเชื่อมั่นกับแหล่งข้อมูลจำนวน 30 คน
- 1.3 เก็บข้อมูลภาคสนามกับประชากร จำนวน 149 คน
- 1.4 แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการสัมภาษณ์ จำนวน 9 คน

2. การจัดการข้อมูล

2.1 คุณภาพของแบบสอบถามหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2.2 ผลการทดลองใช้แบบสอบถาม (Try-out) หาค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

2.3 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาด้วยแบบสอบถาม ตอนที่ 1 หาค่าความถี่และค่าร้อยละ ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และตอนที่ 3 หาค่าความถี่และค่าร้อยละ

2.4 ผลการหาแนวทางด้วยแบบสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์ความสอดคล้องเนื้อหา

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้ สถิติที่ใช้วิเคราะห์แบบสอบถาม ใช้การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ ใช้การหาค่าความถี่และวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพและปัญหาการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 การวิเคราะห์แบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และครบถ้วนแล้วจากการจัดเก็บได้แบบสอบถาม จำนวน 149 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพของผู้อตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วบันทึกข้อมูลลงในตารางวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผลได้ตารางด้วยความเรียงตามลำดับ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำผลกรอกลงในตารางวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวมและรายด้าน และแปลผลข้อมูลตามวิธีการของลิเคิร์ทแล้วสรุปสภาพการเสริมสร้างวินัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่ละชั้น 3 อันดับ กำหนดค่าคะแนนการแปลผลไว้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายความว่า มีสภาพสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายความว่า มีสภาพสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage of case)

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมพัทธ์ โดยการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (Consistency Analysis) ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการแจกแจงความถี่ และจัดลำดับความสำคัญ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 แสดงตามตารางที่ 1

ที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล
		μ	σ	
1	ขั้นการเตรียมความพร้อม	4.06	0.42	มาก
2	ขั้นการวางแผนเสริมสร้างวินัยนักเรียน	4.12	0.50	มาก
3	ขั้นการร่วมกันลงมือปฏิบัติ	4.14	0.50	มาก
4	ขั้นการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ	4.24	0.38	มาก
รวมเฉลี่ย		4.14	0.33	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ พบว่า ขั้นการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ อยู่ในระดับสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.38$) รองลงมา คือ ขั้นการร่วมกันลงมือปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.50$) ขั้นการวางแผนเสริมสร้างวินัยนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.12$, $\sigma = 0.50$) และขั้นการเตรียมความพร้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.42$) อยู่ในระดับต่ำที่สุด ตามลำดับ

ปัญหาการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 พบว่า ข้อคำถามที่มีค่าร้อยละรายข้อสูงที่สุดของแต่ละด้านดังนี้ ขั้นการเตรียมความพร้อม โรงเรียนมีการร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในภาพรวมเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ไม่ได้ดำเนินการร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโดยเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 64.43 ขั้นการวางแผนเสริมสร้างวินัยนักเรียน กิจกรรมที่กำหนดในแผนบางกิจกรรมไม่ตรงกับสภาพความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้นจริง คิดเป็นร้อยละ 59.73 ขั้นการร่วมกันลงมือปฏิบัติ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องปฏิบัติยังไม่ครบถ้วน ยังไม่สม่ำเสมอต่อเนื่อง เพราะมีภาระงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบในขณะที่มีการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 62.42 ขั้นการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น อภิปรายโต้ตอบและเสนอข้อมูลตามความเป็นจริงยังมีน้อย ผู้ปฏิบัติการยังไม่เชื่อมั่นในการนำข้อเสนอแนะไปใช้ประโยชน์จริง คิดเป็นร้อยละ 58.39

แนวทางการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 สถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้ ควรให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมและร่วมกำหนดทิศทางการดำเนินงานอย่างทั่วถึง และควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้าง โดยส่งเสริมบรรยากาศที่ปลอดภัยทางความคิด เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนปัญหาได้อย่างตรงไปตรงมา

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายตามประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ศึกษาสภาพและปัญหาการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

ผลการศึกษาสภาพการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการกำกับ ติดตาม และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง โดยมีการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และ

พัฒนาทักษะการคิดเพื่อแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังมีการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ช่วยพัฒนาการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้การดำเนินงานสามารถปรับปรุงและพัฒนาได้ตรงตามสภาพจริง ความร่วมมือของครูและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างวินัยเชิงบวก โดยมีการบูรณาการทักษะสำคัญ เช่น การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และการคิดวิเคราะห์ เข้ากับการจัดกิจกรรม ซึ่งช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง และสามารถพัฒนาวินัยทั้งในตนเองและต่อส่วนรวมได้อย่างเหมาะสม สถานศึกษามีการกำหนดทิศทางและกิจกรรมที่ชัดเจน โดยเฉพาะด้านวินัยเพื่อส่วนรวมและผู้อื่น รวมถึงมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม และมีระบบการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ มีการดำเนินการด้านการเตรียมความพร้อมในระดับที่ดี เช่น การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การทบทวนวิสัยทัศน์ และการให้ข้อมูลที่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่ควรพัฒนาเพิ่มเติมคือการรวบรวมข้อมูลและหลักฐานอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรชัย เกษมสุข (2564 : 125-127) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบางเลนวิทยา พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบางเลนวิทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง รูปแบบการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบางเลนวิทยา ประกอบด้วย (1) การเตรียมความพร้อม (2) การวางแผนเสริมสร้างวินัย (3) การร่วมกันลงมือปฏิบัติ และ (4) การติดตามและประเมินผล ประสิทธิภาพของรูปแบบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.80 -1.00 ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คุณค่า และความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ปัญหาการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 พบว่าโรงเรียนยังขาดการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการด้านวินัยนักเรียนเชิงบวกโดยเฉพาะ อีกทั้งการกำหนดกฎ ระเบียบยังเป็นไปตามรูปแบบจากหน่วยงานต้นสังกัด ส่งผลให้การมีส่วนร่วมของครู นักเรียน และผู้ปกครองยังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร รวมถึงการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษายังขาดกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกที่มุ่งเน้นด้านวินัยของนักเรียนโดยเฉพาะ ทำให้การวางแผนยังอิงกับภาพรวมของสถานศึกษาเป็นหลัก มากกว่าการตอบสนองต่อปัญหาเฉพาะด้าน สอดคล้องกับการวิจัยของ ศรชัย เกษมสุข (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบาง

เลนวิทยา พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบางเลนวิทยา โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานด้านการเสริมสร้างวินัยนักเรียนยังขาดความร่วมมือในการเอาใจใส่ของครูในการการกับดูแลนักเรียน นักเรียนขาดความรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัยในตนเอง และครูยังขาดแนวทางหรือกิจกรรมการเสริมสร้างวินัยให้กับนักเรียน การปฏิบัติงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนขาดความเชื่อมโยงระหว่างครูกับนักเรียน โรงเรียนกับผู้ปกครอง และการมีส่วนร่วมของชุมชน

2. หาแนวทางการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่ภาฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

แนวทางการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่ภาฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 สถานศึกษาควรคัดเลือกผู้เข้าร่วมประชุมจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของร่วมกัน เน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอก และจัดประชุมร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องกำหนดเป็นนโยบาย เป้าหมาย และแนวปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ไม่สามารถดำเนินการโดยสถานศึกษาเพียงลำพัง การเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นการเตรียมความพร้อม จะช่วยให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน เห็นคุณค่าและความสำคัญของการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2561) กระบวนการในการเสริมสร้างวินัย ขั้นการเตรียมความพร้อมในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน มีการจัดประชุมเพื่อให้สร้างความเข้าใจเชิงลึกกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และกรรมการสถานศึกษา ให้มีความตระหนักเข้าใจและเห็นความสำคัญในกระบวนการเสริมสร้างวินัยนักเรียนตามรูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่ภาฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน กลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่ภาฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยชั้นการนิเทศติดตาม ประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก การปฏิบัติสูงสุด ส่วนชั้นการเตรียมความพร้อม มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก การปฏิบัติต่ำที่สุด ส่วนข้อเสนอแนะในการวิจัยประกอบด้วย **1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้** 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำแนวทางการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกที่ได้จากการวิจัยไปกำหนดเป็นนโยบายและแผนปฏิบัติการของโรงเรียน โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนานิสัยเชิงบวกของนักเรียนอย่างเป็นระบบ 1.2 ครูผู้สอนควรประยุกต์ใช้กิจกรรมการเรียนรู้และการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เน้นการเสริมแรงทางบวก การสร้างข้อตกลงร่วมกัน และการเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรับผิดชอบ มีวินัยในตนเอง และสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนได้อย่างเหมาะสม 1.3 สถานศึกษาควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในการปลูกฝังวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยมีการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล และจัดกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การพัฒนาวินัยของนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน **2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป** 2.1 ควรศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบหรือโปรแกรมการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน แล้วนำไปทดลองใช้ในสถานศึกษา เพื่อประเมินประสิทธิผลและความเป็นไปได้ในการขยายผลสู่โรงเรียนอื่น 2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน เช่น ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สมรรถนะครู ความร่วมมือของผู้ปกครอง และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการวางแผนพัฒนา 2.3 ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังกลุ่มโรงเรียนหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น รวมทั้งเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในบริบทที่แตกต่างกัน เพื่อให้ได้แนวทางการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกที่สามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างกว้างขวางและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

ณัฐวร ยิ้มสรวล. (2563). แนวทางการพัฒนาทักษะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- ศรชัย เกษมสุข. (2564). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบางเลนวิทยา. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยคริสเตียน*.
- ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน). (2562, 2-3 กรกฎาคม). 1 ทศวรรษ สร้างสังคมคุณธรรม: วินัยคนสะท้อนวินัยชาติ. *เอกสารประกอบการประชุมสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 10*. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 2. (2566). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566-2570)*. ดาก: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)*. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561ก). *การสังเคราะห์ผลการวิจัยและพัฒนารูปแบบกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: פרקหวานกราฟฟיק.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *คู่มือการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านตรงต่อเวลา*. กรุงเทพฯ: פרקหวานกราฟฟיק.